

Szegedről Szekszárdra költözött a Baka István Alapítvány

Baka István életének Magyarországon¹ két meghatározó városa volt: **Szeged** és **Szekszárd**.

47 évéből huszonhatot **Szegeden** élt, ide kötötte a Kincskereső, és itt ismerkedett meg azokkal a barátaival, akikkel alkotómunkája fűzte szorosra a kapcsolatát. Hosszú a névsor, csak néhányan közülük: Ilia Mihály, Szepesi Attila, Petri Csathó Ferenc, Szőke Katalin, Füzi László, Zelei Miklós, Tolnai Ottó, Temesi Ferenc, Zalán Tibor, Géczi János, Darvasi László, Balog József, Bombitz Attila, Szörényi László, Árpás Károly, Pataki Ferenc, Huszár Lajos...

„**Szerkesztőségi szobája** lassanként Szeged egyik fontos szellemi műhelyévé vált. Megfordult itt a magyarországi és a határon túli kultúra sok-sok jelentős személyisége: írók, költők, zeneszerzők, színészek, festők, a közvetlen barátoktól [...], a művek útján szerzett szellemi társakig (Markó Béla, Lászlóffy Aladár, Csatlós János, Viktor Szosznora, Bohumil Hrabal, Gennadij Ajgi és még sokan mások).

Ő maga rendkívül sokat köszönhetett az egyetemi **Móra Kollégium** pezsgő kulturális életének. A nyolcvanas évek elejétől a kollégium Erdélyi Ágnes által szervezett filmvetítései, irodalmi estjei és azoknak meghívott vendégei nyújtották számára azt a szellemi többletet, amelynek birtokában a vidéki írói lét válságait leküzdhette.” [/Az idézet forrása: Bővebb életrajz, bakaistvan.hu/](#)

Szekszárd a szülővárosa és ifjúkorának színhelye, de egész életében ide, szülei házába tért vissza, ha zavartalanul akart dolgozni.

„– Nem tudom, hogy Baka Istvánnak mit jelent ma Szekszárd?

– Hát, a mindent jelenti. Én azt egy könyvem fülszövegén is leírtam, hogy Szegeden lakom, de Szekszárdon élek. [...] bennem mindig is élt egy nosztalgia szülővárosom iránt, [...] nem is a jelenéhez kötődöm én ennek a városnak, hanem a múltjához, vagy mondjuk úgy, a félmúltjához, a hatvanas évekhez, amikor kamasz voltam. [...] a középiskolai évek, a gimnázium, az akkori barátság, és a városnak az akkori képe, egy ideális kisváros képe – én ezt akkor

annak éreztem, és ma is annak érzem – ez az, ami alapvető élményem. Egy olyan város volt akkor Szekszárd, amely még nem vált el a természettől. Tehát a szőlők még benyomultak a házak közé, a dombok még nem voltak teleépítve otromba lakótelepekkel, de ilyen csicsás villákkal sem.[...] én, bár nem ismertem a régmúlt időket, s fogalmam sem volt arról a kultúráról, amit ezek jelentettek, húsz évvel később, Mészöly Miklós novelláiból értettem meg, hogy mi volt a régi Szekszárd; és persze a Halálfiaiból, Babits könyvéből. De mégis benne éltem, a díszletek még megvoltak, bár az előadás már véget ért. És ezek a díszletek alapvetően élményem lettek.” /Az idézet forrása: [Szekszárdi mise. \(Beszélgetés Baka Istvánnal.\) \[Készítette a Szekszárdi Városi TV 1989-ben, riporter: Dránovits István, operatőr: Mayer Zoltán, lejegyezte: Árpás Károly.\] = Forrás, 1996. május. 5-14. p.](#)

Egy másik interjúban arról is olvashatunk, hogyan bukkan fel a szekszárdi táj, egy örökké tartó, beteljesületlen kamaszkori szerelem és a barátaival megélt közös élményvilág a Baka-prózában:

„Szeretek felkeresni egy-egy helyet, ami iránt nosztalgiát érzek. Egy kamaszkori szerelem emléke is ideköt, ami az írásaiban felbukkan még ma is, habár ha a szerelem tárgyával találkoznék, valószínűleg már nem ismernénk meg egymást. Mindig jó megnézni az újvárosi templomot, ahová Liszt Szekszárdi miséje készült, a vármegyeházát, ahol A kisfiú és a vámpírok cselekménye játszódik. Van még sok titkos helyszín is, amiről csak én tudom, hogy konkrétan mi. Ugyanis kamaszkori élményeimből kiindulva egy mágikus, fantasztikus várost kreáltam. Egy olyan várost, amiben a legnagyobb természetességgel jelenhet meg az Úristen, mint öreg koldus, a sátán mint céllövöldés vagy órásmester. Egy megálmodott és egy valóságos város díszletei folynak össze. A régi tiszti klub színpadán zajlik például Thészeusz hőstette, ahová mi annak idején Merő Bélával – zalaegerszegi rendező – irodalmi színpadra jártunk. Néha meg is nevezek embereket. Lányi Péter barátomat például név szerint szerepeltetem. Nem csinál mást a kisregényben, csak zongorázik, ahogy szokott, de ezt a tréfás gesztust mégis fontosnak éreztem.” /[Németh Judit: Irodalomról, nosztalgiáról, szülővárosról. = Szekszárdi Vasárnap, 1992. február 23. 3. p./](#)

A **Baka István Alapítványt** a költő Szegeden élő családja hozta létre, s

működéséhez a családtagok tartós munkájára is szükség volt. Természetes, hogy az alapítvány Szegeden született meg, amely már 1998-as törvényszéki bejegyzése előtt, 1996-tól kezdve sok programot szervezett. (ld. [Események](#))

Az alapítvány Szekszárdra kerülésének három fő oka volt:

1. Huszonkét év elteltével a család gyakorlati munkát végző tagja és a működtetést biztosító alapítványi titkár – életkoruk miatt – már nehezen látták el feladataikat, így felmerült az alapítvány megszűnésének lehetősége is.
2. A Baka-család Szegedről Budapestre költözött 2017-ben.
3. Orbán György, szekszárdi előadóművész, számtalan Baka-mű előadója, aki sok éve aktív szerepelt vállalt az alapítvány programjaiban – számítva Szekszárd önkormányzatának és lakóinak további példás támogatására – vállalta, hogy biztosítja az alapítvány továbbélését.

Sajtóvisszhang:

- [Bakos András: Szekszárdra költözött a Baka István Alapítvány. = Délmagyarország, 2018. június 3. \[www.delmagyar.hu\]\(http://www.delmagyar.hu\)](#)